

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dijous 28 de Desembre de 1899

Núm. 3.451

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallefré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXCS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, Ptas. 1,00
n provincias trimestre, 3,00
Extranjer y Ultramar, 4,00
Anuals, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

VINYAS AMERICANAS

MARCIAL OMBRÁS

PROPIETARI AGRICULTOR

FIGUERAS (Girona)

150.000 peus de 5 a 10 anys que produheixen anyalment:

DEU MILIONS D' ESTACAS

DOS MILIONS DE BARBATS

No compreu res sens visitar los meus criaderos

que son los més antichs é importants d' Epanya.

PREUS REDUHITS

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Lès dilluns y divendres de dos a cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demás dias de deu a una del mati y de tres a cinch de la tarde, havent traslladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

Secció doctrinal

Massa xerrayres

Aquesta es la primera d' una serie de notas... diguemne polítiques, que penso publicar fins que la vena se m' estronqui ó s' acabi la paciència dels lectors.

Primer de tot, situemnos.

Crech que ni lo que s' fa a Madrid ni lo que s' fa aquí mereix propiament lo nom de política. Lo d' allà es una farsa indigna pagada pel poble ab sanch, ab diners y ab vergonya; lo d' aquí, un joch una mica ignocent. Me sabria mal que aquesta opinió meva exaltés als noys. Als farsants d' allà ja sé que no hi ha res capás de pertorbarlos la digestió.

Dels de casa parlaré pocas vegadas. Tenim un enemich comú a qui combatre, un enemich fort, astut, despreocupat, que va al seu fi sense vacilacions, y que viu gracias a las nostras inexperiencias y rancúnias, als nostres egoismes y falta de cohesió. Y consideraria un crim abominable fomentar las discordias y divisions entre catalans quan més necessaria es l' unió de tots pera véncer a aquell formidable adversari; com crech una campanya impolítica y desastrosa pels interessos de Catalunya rebutjar, en lloch d' atraure, restar en lloch de sumar, confondre en lo mateix odi als polítichs madrilenys y a las regions espanyolas, en lloch de cercar l' aliansa de molts d' aquestas pera véncer l' opressió d' aquells.

Fins de certs homes polítichs madrilenys deuriam servirnos pera fer triomfar la nostra causa. Perqué no, si ns en sortian de masoles, de capassos d' acció y d' escombrar aquellas estables d' Angias que s' anomenan Cortes, fent una política seriosa,

práctica, solida, de tendencias favorables a las aspiracions de Catalunya?

No s' té prou esment a la conveniencia d' aniquilar los xerrayres com primer pas pera fer factible la realisació de las aspiracions de Catalunya. Lo parlamentarisme espanyol es l' obstacle mes gros en lo triomf de la causa catalanista. Aquest parlamentarisme, que converteix en donas als homes, fa impossible tota reforma favorable a la causa del poble, tota reforma descentralisadora ó que arrenqui a la soberanía dels encasillats qualsevol funció ó atribució. Aquest parlamentarisme ns ha pertorbat a tots, fins als més serens, portant-nos a oblidar la energia feconda sempre que un *arlatant* simpátich ens embadaleix ab la seva paraula; a substituhir per l' encís demolidor de la crítica y de la sátira la fredor de l' esfors persistent y fatigós, a volar eternalment per sobre de la acció sens deturarnoshi may, segons la frase d' en Taine aplicada a todas las rassas meridionals.

Ens encanta massa, per exemple, la música esgarrifadora d' un discurs d' en Maura sobre l' presupost del Ministeri de Marina, pera que tinguem prou energias pera imposarli que de *arlatant* se transformi en home d' acció. Emplem tot lo temps possible en enrahonar. Aplaudim oradors, celebrém mitings, fem articles, notas com aquesta, murmurém, cridém, discutim, imitem als xerraires de las Cortes y, mentres tant, tenim los brassos parats y las mans ciosas amenant al cel com impotents irredimibles!

Ara mateix, a Barcelona, lo Centralisme ns ha escupit una vegada més a la cara, establint dicitatorialment que dels afers sobre camvi de la forsa animal per la eléctrica en los tranvías, d' avuy endavant, hi entendra l' Ministeri de Foment y no ls

ajuntaments. Y nosaltres, segons todas las probabilitats, ens contentarem escrivint articles y solts contra aquesta disposició, enviant una comissió a Madrid pera gestionar la derogació del despólich Real decret, y queixantnos una vegada més de la tiranía del centre, perquè ns semblará que la pesa no paga l' tret, oblidantnos de que la llibertat es lo premi d' una vigilancia perpetua, com ha dit un escriptor ilustre, y que sols la mereix qui sap cada dia conquistarla, com afirma Faust.

J. AMORÓS.

Un magnífich exemple

Torném a comensar ab la mateixa paraula del altre dia; ja que no ns deixan parlar d' Espanya, parlem de qualsevulga part, de la Patagonia, de l' Africa. Sí, parlem de l' Africa y parlem una miqueta de lo del Transvaal, que certament no es parlar de qualsevulga cosa, sino de quelcom molt notable que ha d' haver fet meditar fins als més indiferents. Parlem una mica de lo que vol dir lo que está passant entre la jove y Inglaterra, la pérdua Albion, com li diuen encara en llenguatge llich-diplomátich.

Fa ja bastant temps, quan hagueren esdevingut los famosos successos d' Abissinia en que un príncep semi-salvatje, lo rey Menelick, aturá la volada pretensiosa de la Italia, una que s' creya en lo cas de justificar d' una manera ó altra sos fums de gran potencie, y s' hegué frustrat aquella intentona del doctor Jameson, qual acte y quals consecuencias sapiqué portar tan bé lo president Krüger, nostre company del Corren Extranjer exclamava: los grans homes s' han refugiat a l' Africa. Y era una veritat, porque fins en noblesa després de la victoria lo rey Menelick y l' president Krüger donavan lliçons als europeus. Lo rey Menelick no abusá de las ventatjas conseguidas y, tenint en son poder un inmens nombre de presoners, atengué la petició del Papa per que la dealliués y tots los nostres lectors se deuen recordar encara d' aquella carta que escrigué lo Sumo Pontífice que podria escriures en lletres d' or y que al nostre entendre era reblar lo clau d' Adona als qui, segons digueren (y, si no es veritat, es ben trobat), havian enviat a fer guerra a un soberá pacífich que no s' ficava en la casa de ningú é soldats armats ab fusells arreplegats en la conquista de Roma y que havian sigut dels vensuts defensors del Sant Pare. Lo president Krüger se portá també de la manera més generosa ab en Jameson y ls seus contrarres, entregantlos a la justicia de la seva enemiga, y aixó estant segur de que ls jutjes inglesos sols pel bon veure deixarian de dar un premi al qui pesava en acció los sinistres propósitos del «Foreign Office», tan descarats en l' actualitat, sols que llavors no encertá, y porque foa vensut no fou héroe. Lo president Krüger podria dar algunas lliçons de formalitat y conseqüencia a aqueix céssar alemany que en aquella ocasió li enviá un telégrama d' enhorabona y ara, desohint los prechs dels seus subdits, se n va a Londres y a Windsor per deixarse festejar y parlar de pan y germanor en los mateixos instants en que l' poble inglés está consumant la més gran de las injusticias, tan gran que apar evident que l' mateix cel la castiga.

Lo mon tot—y ls inglesos ho saben ben prou—s' alegren dels desastres que la exército de la Reyna Victoria sufren en l' Africa austral, desastres ja tan grans y repetits que pensar no hi serán a temps las

rajolas de xocolate que Sa Graciosa Magestat ha enviat als soldats perquè passessin Nadal una mica més alegre. Fins los yankis, los seus grans amichs y parents, y aliats segons confessió de lord Chamberlain, ne fan festa major d' aqueixos revessos que sofreixen los soldats inglesos y en lo propi Senat de Washington s' ha presentat una proposició, que no trobà tan malas caras, expressant la simpatia americana. que evidentment existeix, pels qui ab tanta resolució y valentia estan defensant sa llibertat y sa independencia. No ja á Holanda, que, per la relació de germandat que 'ls lligan ab los boers, tenen tots lo oor ab ells, sino á Fransa, á Italia, á Suïssa, á Alemanya, per tot s' organisan comités y 's fan diligencias per enviar socors als soldats del Transvaal, per demostrarlos d' una manera material y eloquent que llur causa es la causa de tots los qui tenen encara sentiments de justicia, los quals son, apesar de tot, més dels que sembla en lo vell y en lo nou hemisferi. Fins á Irlanda las simpatias pels boers se manifestan públicament, no precisament pel poble y per la premsa, sino per las corporacions ofi-cials subjectes á la tiranía de la metròpoli. Y la expresió d' aqueixos sentiments deu esser tan viva que, com se consignava dias arrera en nostra secció de Correu Extranger, s' havia cregut del cas doblar las guardias dels quartels de Dublín, com si la cuestió dels inglesos s' empenyan en negar, com ho fan los italianissims ab la cuestió de Roma y 'ls castellans ab la cuestió catalana, hagués de sobre reviscut y fet nova per als governants de Londres. No havia de revivre, porque may ha estat morta. No n' hi ha cap de mort d' aqueixos pobles que n' diuen petits y que ab llur grandesa umpliren l' historia; no n' hi ha cap, y, si algun n' hi ha, no era tal poble, sino una ficció; no era un cos ab sanch propia y carn propia, sino un fantasma, un artificio. Los pobles verdaderament històrics, los qui tingueren vida peculiar y organizada, aquets no han mort, aquets, encara que aturdits y mitj sofocats, viuen y respiran y s' están preparant pel dia de la rehabilitació. L' exemple de lo que fa lo Transvaal per no esser aturdits cam ells los anima y 'ls dona esperansa, y per aixó es que 'ls irlandesos demostren als boers llur simpatia y per aixó es que á nosaltres mateixos las llurs victorias nos semblan victorias nostras, y en certa manera ho son, porque son la negació d' una teoría inhumana y anti-social, la teoría dels pobles grans artificialment lligats que sols poden viure, com los monstres de la terra y del mar, á costas de la vida dels pobles petits.

Ja fa massa anys que dura en la práctica aqueixa infame y ruidosa teoria que dels homes n' ha fet ninots y ha afogat en los cors lo verdader sentiment de patria. Si á Europa hi hagués la virilitat que demostren los sudafricans, potser aviat no se'n cantaria gall ni gallina d' aqueixos grans pobles de la pau armada qual voracitat s' esbrava en menjarse á llurs propis fills ja que la por mutua fa que no 's decideixin á embestir als que 'ls fan cara y 'ls reganyan las dents. Lo Transvaal y l' Orange nos ensenyan lo que valen los pobles, per petits que sean, quan s' ha conservat en ells l' amor á la llibertat y á las instituciones propias, quan l' egoisme ha cedit sempre lo lloch al patriotisme y s' ha pensat en que aquesta llibertat d' avuy, si 's deix entrar la desconfiansa á l' ánima y la malicia al cos, pot tornarse demá esclavitut tristíssima. Aquells dos pobles petits, verdaderament petits, pero sencers, han tingut trassa per conservar l' esperit nacional, per imbuhir als que 'ls constitueixen l' amor y 'ls debers de patria, educantlos ensemps per ciutadans pacífichs é industriosos y per soldats decidits que fessin guerra no més quan ne fos hora. Los inglesos hi han anat una mica venuts, y tenen mes culpa porque ja 'ls coneixian, porque tant en la guerra com en la diplomacia se les havian hagudas d' haver altres vegades y havian vist que no solament no hi eran llechs, sino que 'ls eran inferiors purament en nombre. Lo d' avuy no es nou. Ja altres vegades l' havian hagut de reconeixer y acatar els inglesos lo valor y la sabiduria dels boers tants cops victoriosos.

Ara no es tampoch á Pretoria hont s' han enganyat; ahont s' han enganyat es á Londres. No es Mr. Krüger qui ha demostrat falterli talent, sino Lord Chamberlain y ab ell lord Salisbury, que venen á ser com en Villaverde y Silvela, l' un arrossegant al abisme al altre. Los de Pretoria ho sabian ja desde la feta del doctor Jameson, y áduch d' avans, desde que l' or temptador de sas minas los cegá 'ls ulls, que 'ls inglesos un dia ó altre se traurían la careta y ensenyarian per sota la capa diplomática la oia de la guilla, la grapa del conquistador. Ja ho sabia Mr. Krüger que vindria aquesta ocasió, y ni ell ni 'ls seus companys dormían á la palla. Han fet com á pagés quan s' es vista la petjada del llop; ningú dorm tothom vigila, tothom va armat, y si l' llop no 's decideix á embes-

tir, se 'l cassa y 's mata. Lo llop es un mal vehí y cal ferlo desaparixer. Lo llop lo tenien á las portas lo Transvaal y l' Orange; lo llop esperava 'l moment propi per embestir y fer presa. Lo llop no 's torna ovella may, encara quan fassi 'l paper, y aixó també ho sabian los de Pretoria y 'ls de Bloemfontein, y per aixó las conferencias de la capital del Orange, las proposicions del llop de viure á tall d' ovella dintre del mateix corral d' aquesta, no enganyaren al president ni al parlament de la república sudafricana. Escoltavan las proposicions, las contestavan ab dignitat y cortesia y, entretant se preparavan. Se preparavan per quan lo llop, contrariat, ensenyés las dents, y aixís, quan las ensenyá, l' ovella estava á punt d' embestir, y l' llop no ho estava. L' ovella havia guanyat per má al llop, lo talent africá havia sobrepujat al talent europeu, lo petit havia dat lliasons al gran. Y tal vegada d' aquesta serenitat y energia en los preparatios vé tota l' actual fortuna dels boers que sembla miraculosa.

Y fa mes grans aqueixa serenitat y energia, y molt més simpática encara la causa dels boers, la confessió que fan ells de que no s' han fet ilusiones, que combaten sens esperansa, porque saben que 'l seu enemich es lo poble més poderós del mon que no ha d' escatimar los homes ni 'l diner y están convensuts de que á la llarga del enemich serà la victoria y no d' ells. Se jugan la vida en defensa del llur territori y de llurs instituciones, y en ares d' un y altres acceptan resignats lo sacrifici. Treuben las escassas forsas que tenen y que saben que no poden refer, supleixen ab lo talent las deficiencias materials y no perden de vista lo seu nort: han posat la confiansa en Deu y d' aquesta confiansa no s' apartan. Y Deu, com hem dit avans, sembla que no ho obliada. Los generals inglesos que dirigeixen las operaciones demostren una torpesa especial que honra poch lo nom del exercit inglés, cada batalla es una derrota, cada nou pas que fan una equivocació, cada avansada un desastre. Los barcos que portan al teatre de la guerra los reforsos que hi envia sens parar la provident administració de la metròpoli s' encallan pel camí y no hi arriban tots. Quan son allá los diis reforsos ja perden la consideració de tals y serveixen per cubrir las nombrosas baixas que la bona direcció y la valentia dels boers han fet en las divisions británicas. Lo generalissim, Redwers Buller, està desconcertat y 'ls holandesos que no pertanyin ni al Transvaal ni á Orange, los qui viuen en lo mateix territori del Cap, se sublevan contra llurs senyors amentant aixís la confusió y fent més seria la crisis. ¿No podria esser que 'l «Foreign Office» reconegué avans d' acabar que no ha sabut triar l' hora y que 'n Chamberlain ha estat imprudent y cal tornar arrera per haver anat massa endevant? Cem los inglesos no pateixen de plétora de pundonor com los espanyols, no tora tan estrany com á alguns los deu semblar que reculeessin á mitj camí. En aquest cas lo Transvaal y l' Orange s' haurían cubert de gloria y haurían assegurat llur independencia per una pila d' anys més, durant los quals tal vegada lo poder del llur constant enemich sufriria algunas minvadas. Deu ajuda indubtablement al qui sab ajudar.

Ab aixó que prengan exemple los pobles petits d' Europa y fora d' Europa de l' actitud dels qui s' han encarat en un cap de l' Africa ab lo poder més gran de la terra. Es veritat que 'l vigor primitiu que encara conservan los boers s' acabá anys há en los pobles petits d' Europa, pero *multa renascentur* quan hi ha ideals y voluntat poderosa. Los exercits dels pobles grans tindrán més máquinas destructoras, pero tampoch los homes de ferro. La degeneració hi es també. Prou ho demostren á l' Africa austral los generals y 'ls soldats inglesos.

(De La Veü del Montserrat.)

Aprobada l' acta anterior s' entrá en lo despaig ordinari que no més consistia en una comunicació del Vice-president del «Centro de Lectura», convidant al Ajuntament pera que concorregués á la vetllada ne-crológica que en honor de D. Eugeni Mata que aque-lla societat celebrará y demanant que l' Ajuntament se quedí ab un bon número d' exemplars de la Corona se fúnebre literaria que á la memoria del que fou digno director de nostre Institut ha acordet donar á la es-tampa lo dia 31 d' aquest mes la mateixa junta.

A la primera petició s' acordá correspondre á la invitació, y á la segona que passí á la secció corres-ponent pera que presentí dictámen.

Y no haventhi cap altre assumpto de que tractar s' aixecá la sessió.

Tots los Estats del mon tenen un dia senyalat pera celebrar una festa determinada y que recorda sas gestas, vida y progrés.

Aixís Espanya, inútil es dir que també la té y es aquesta la diada que avuy se celebra dels Sants Ig-nocents, que sants innocents han demostrat ser tots los espanyols en acceptar sense obrir boca, tractats com los de París, vendas com las de certas islas, y rendiciens que val més no recordar.

Es avuy donchs una diada ben senyalada y si no oneija en los pabellons d' edificis públics lo drap que 's va ensorrar en la bahía de Manila y de Santiago es porque encare hi ha vergenya en los personatjes que manejan los interessos y honra del Estat de que som felissos súbdits.

Nostre editor senyor Ferrando, está repartint á sa numerosa clientela uns magnífichs calendaris de paret que ab justicia son admirats ja que son d' una riquesa y gust exquisit.

Felicitem al nostre amich Ferrando per l' acort que ha tingut en fer tan richs presents.

Com es costum tradicional, per poch que 'l dia ens hi convidi, avuy serém molts los bons ganxets que devallant carretera amunt de Castellvell, anirém á pa-gar lo corresponent tribut de la *banya* als fills humo-rístichs del vehí poble de Castellvell.

Hem rebut un atent B. L. M. del senyor Vice-president del «Centro de Lectura», invitantnos á la vetllada ne-crológica en honor de D. E. Mata, que en los apeyos calona de dita Societat se celebrará á las nou del vespre del dia 31.

Ha visitat nestra Redacció 'l número preliminar de la segona série, del periódich nacionalista liberal, titulat *Catalonia*.

Després d' amagarnes dos dias sos preciosos raigs, lo sol torná ahir á lluhir ab bon esplendor.

Nostres companys del «Centre Catalanista» de Fi-gueras han acordat la publicació d' un periódich de-fensor dels nostres ideals y porta ven de la impertant associació constituída en la hermosa ciutat ampur-danesa.

Lo periódich se titulará *La Veü del Ampurdá* y apareixerá per primera vegada lo dia 1 del próxim janer.

S. M. la Reina Regent ha firmat ja un decret del Ministeri de la Guerra, en virtut del que se suspen l' alistament actual, per haver sigut aprobada la lley que eleva á 21 anys la edat pera l' ingrés á las filas del exercit.

Fins al 31 del que som, las Diputacions provincials facilitarán, per trimestres avensats, als alcaldes dels caps de partit que no sent capital de provincia, tin-guin presó d' Audiencia, los fondos necessaris pera cubrir las atencions d' aquesta.

Tenim entés que á la vetllada organizada pel «Centro de Lectura», hi assistirán lo llorjat poeta catalá y ex-ministre Exm. Sr. D. Víctor Balaguer y 'l Governador civil de la provincia D. Manuel Luengo.

Hem rebut de D. Sebastiá Tusquellas, representant en aquesta ciutat de la important fabrica de paper de fumar «Job», un artístich calendari de paret pera l' any 1900.

Agrahim la atenció que vers nosaltres ha tingut lo senyor Tusquellas.

Lo recaudet en la Administració de Consums d' aqueste ciutat per diferentas especies, durant lo dia d' ahir, puja á 1041.11 pessetas.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas del dia 27 de Desembre de 1899 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observación	Barómetro aneroide	Grado d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Obsen particular
9 m.	750	93		3.5	Ras	
3 t.	750	91				

Horas d'observación	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 25	5	11	S.	Cumul	0.3
3 t.	Sombra 16		14	S.		0.4

Ahir á las set del vespre tingué lloch en lo Saló de Cent de las Casas Consistoriales la sessió corresponent á la present setmana havent sigut presidida pel tinent d' alcalde D. Emili Briansó.

Crònica teatral

Satisfaccions

En una de las caixas de la escena del Teatre Fortuny, la més aprop del foro, á la dreta del espectador, ahir nit s'hi ensopagaren, l'«19 etc.», que anava ab lo senyor Sugranyes, y l'amich X X y X.

Com era natural que aixis succehis, després de honoras y mútuas satisfaccions que en res afectan al públich, se doná per acabada aquesta tibantó de relacions entre la dos desconeguts personatjes y l' senyor Sugranyes, quedant desd' ara establert de nou lo cambi que Lo Somatent havia retirat al periódich en que l'«19» escrivia.

Pera celebrar aquesta avinencia y pagant lo senyor Sugranyes, se feu un sopar en lo Café de París, ahont se demostrá que á pesar d' aquella tibantó, las ideas del companyisme existian y que pera l' bon nom de la premsa tots eran bons pera colocarlo al lloch que s' mereixia.

Molt nos alegrém d' aquell afortunat incident que per fi deixarà que las cosas tornin al terren d' allá ahont no s' havían d' haver mogut.

PER X. X. Y X.
F. C. Y E.

Secció oficial

Registre civil

dels dias 23, 24, 25 y 26 de Desembre de 1899.

Naixements

Teresa Llopert Izaguirre, de Anton y Ramona.—Anton Vilalta Patáu, de Miquel y María.—Robert Salvador Castellnou, de Matias y Concepció.—Manel Freixa Vidal, de Manuel y Francisca.

Matrimonis

Joseph Jamsá Vilafranca, ab Filomena Mateu Guasch.—Joan Manassach Llaberia ab María Bonet Aguerich.—Joan Ferré Barberá ab Francisca Pamies Recassens.—Francisco Agustí Miró ab Dolores Carins Masip.—Julio Casenovas Golerons ab Josepha Falló Roca.

Defuncions

Anton Pagés Anguera, 10 anys, Plassa Catalunya, 8.—Teresa Borrás Arandes, 14 anys, San Salvador, núm. 7.—Joseph María Voltas Marca, 8 dias, Abadía, 10.—Antonia Roig Cañellas, 80 anys, Miscricordia, 42.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant en feus: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)
Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	69.10	Aduanas	98.50
Exterior		Norts	50.15
Amortisable		Fransas	48.55
Cubas 1896	77.12	Orenses	12.55
Cubas 1890	65.25	Obs. 6 0/0 Fransa	91.75
Filipinas	81.	Id. 6 0/0	46.75
Exterior París	65.05	Id. 3 0/0	
		GIROS	
París	27.80	Londres	32.45

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.			
» 4 dias vista			
» vista		32.22	32.40
París 90 dias fetxa			
París vista		27.40	27.90
Marsella 90 dias fetxa			
Hamburg			

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	625		
Industrial Farinera	625		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams			
Manufacturera de Algodón	110		
Compañía Reusense de Tranvías	150		

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Los Sants Ignocents.
Sant de demá.—Sant Tomás.

Anuncis particulars

PERDUA

La persona que hegi trobat un botó d' orella ab una pedra sola se servirà retornarlo á aquesta impremta ahont se li gratificará.

SE NECESSITAN CUSIDORAS para la confecció de CAMISAS en la camisería EL SPORT.—Carrer Llovera, 15.—Reus.

PERA LLOGAR

BOTIGA Y PIS ab signa y gas y grans cups pera oli en lo carrer de Llovera número 18.

Donará rahó don Esteve Rosselló, fuster. Arrabal alt de Jesús, núm. 24.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYÍA D' ÓPERA SARSUELA Y Cómca
baja la direcció del mestre director y concertador
Don Pau Gorgé

Funció pera avuy.—7.ª d' abona de la 4.ª série.—Primer y tercer acte de la tan celebrada sarsuela titulada «Campanone» y l' estreno de la parodia de la ópera espanyola «Dolores» en un acte y tres cuadros «Dolores... de cabeza ó el colegial desvuelto».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al parais 2.

A las nou en punt.

Telégramas

Madrid 27.

La carta-circular que ha dirigit lo senyor Paraiso invitant á la Assamblea de Valladolid, diu que las circunstancias imposan la necessitat de rebutjar una vegada més lo pensament que constitueix la obra económica del govern, y que ls organismes que representa, diu, no repararan en sacrificis fins acabar la seva obra.

Pero ve després un párrafo que desvirtúa lo anterior.

PASTILLAS FONT
Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaína y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

¡AGRICULTORES!

No us deixen enganyar ab caborias; lo barato sempre resulta car, y l' que us vengui GUANO bo y molt barato, pensen que aixó no pot ser.

Per aixó cridém decididament la vostra atenció, puig ab anuncis pomposos y oferintvos barato us enganyan.

Per fer GUANO se n' ha de ser molt coneixedor, y d' aixó n' hi han poch.

La millor garantía del GUANO marca «Aguila» es elaborat á Moncada, y ls trevalladors que l' fan son tan agricultors com vosaltres; ells podran dirvos si s' hi fa cap barreja que no sigui de lley; y las materias que s' emplean se gastan tal com venen del extranger.

Ab aixó, molta prevenció; y si volem informarvos, podeu dirigirvos á n' els mateixos que l' fan y ademés als representants de la casa, que us daran preus y condicions.

¡Lo barato es car!

Dipòsit á Reus: Tomás Piñol, Plassa de la Constitució, Droguería, (Casa Coder)

Lo párrafo final diu: La obra de la Assamblea de Valladolid será de pau com la de Saragossa.

—Telegrafian de Valencia que prop d' aquella ciutat ha descarrilat al embocar una curva un tren de passatjers.

Han resultat variis ferits, entre ells lo maquinista, que s' troba en grave estat.

Durant la última quinzena van registrats dotze descarrilaments.

—No hi ha cap dubte aprop del rellevo del general Despujol.

Lo que encara no se sab es quí l' substituirá en la Capitanía general de Catalunya.

Se creu que en lo próxim Consell quedarà resolt aquest assumpto.

Entre ls noms dels generals que tenen alguna probabilitat de substituir al general Despujol figuran les de Weyler y Correa.

—Lo govern ha reanudat ab lo nou Nunci, las negociacions pera conseguir la disminució del pressupost del clero.

Dintre de poch s' obsequiará al Nunci ab un banquet en lo Palau.

—Avuy se verificará l' desafio pendent entre l' «Capitán Verdades» y l' general Alvave. Se diu que las condicions son durissimas.

Apadrinan al primer los senyors Martos y Luque y al segon dos generals.

—Lo senyor Silvela ha dirigit una circular als diputats á Cortes que s' troban á Madrid, preguntoshi assisteixin lo dia 2 de Janer al Congrés pera que puguin desde allavors reanudar-se las sessions.

París 27.

A propòsit de la guerea que estan sostenint boers é inglesos, la «Gaceta de Lanssanne» recorda la expedició dels francesos á Méjich y diu que aixis com aquesta expedició fou lo principi de decadencia d' un imperi, podria molt be succehir que la campanya de l' Africa austral fos lo principi de decadencia del poderós imperi de la Gran Bretanya.

Dit periódich afegeix que ls colonisadors d' origen holandés que lluytan al costat dels boers contra Inglaterra passan de 25 mil, tots forts y endurits pels treballs més pesats.

Aixó fa que pera véncels serán impotents no tan sols las tropas que s' han enviat á l' Africa, sino las que s' proposa enviarhi de nou lo govern británich.

En lo Transvaal las cosas no han variat, permaneixent ab dos exércits beligerants en la inacció.

Las noticias que s' reben de la guerra son nons detalls dels combats ja coneguts.

—Dihen de Lóndres que l' corresponsal del «Times», Mr. Churchill, que caigué presoner dels boers en un dels combats sostinguts en lo Natal, realisá sa fugida vestit de dona.

Ha conseguit també escapar-se lo comandant boer Meillen, que estava presoner á bordo del barco inglés «Penélope».

—Comunican de Londres que l' general Warren ha regressat al Cabo.

Imp. de C. Ferrande.—Plassa de la Constitució.

Societat general de transports marítims a vapor de Mersella

Serveys del mes de Janer de 1900

Línea directa para 'l Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos-Aires los magníficos y rápidos vapors francesos:

lo dia 11 de Janer lo vapor "Bearn"
lo dia 21 de " " " " "Italie"

LÍNEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo dia 27 de Janer para Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires lo grandió y acreditat vapor francés.

Los Andes

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelona.

ALTAS

Y

BAIXAS

para la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.

Sagells de la Unió Catalanista

Tots quants de nostres llegidors desitjin comprar Sagells de la «Unió Catalanista» y no 's vulguin molestar en enviarlos á buscar directament á Barcelona, poden adquirirlos á qualsevol hora del dia en nostra Redacció, hont sempre que 'ls hi convingui 'n trobaran en venda.

Publicacions regionalistas que 's raben en aquesta Redacció.

La Renaixensa, diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L'Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellenés», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskezale», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalepe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l 2 d' Octubre de de 1899.

Sortides de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarde.

Sortides de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarde 5'10 y 7'25 nit.

Tranvia á vapor.—Sortides de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortides del Arrabal: 8'45 matí y 2'15 t.

Reus 26 de Septiembre 1899.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA

4'19 m.
5'45 m.
8'41 m.
1'02 t.
5'23 t.

tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe
tren exprés ab cotxes de 1.ª classe
tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe
tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe

ARRIBADA

7'57 m.
7'07 m.
12'31 t.
1'53 t.
8'48 n.

De Reus á Mora

SORTIDA

7'01 m.
1'26 t.
3'28 t.
7'03 n.
9'23 n.

tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe
tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe
tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe
tren exprés ab cotxes de 1.ª classe

ARRIBADA

9'49 m.
3'14 t.
6'29 t.
10'06 m.
10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA

4'43 m.
4'43 m.
7'09 m.
1'01 t.
1'59 t.
6'35 t.

tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe (1)
tren exprés ab cotxes de primera classe
tren de mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe
tren mixte ab cotxes de 2.ª classe (2)

ARRIBADA

8'22 m.
9'44 m.
9'21 m.
7'34 n.
5'08 t.
10'43 n.

De Barcelona á Reus

SORTIDA

5'25 m.
9'51 m.
11'15 m.
1'55 t.
7'02 t.

tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe
tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe
tren exprés ab cotxes de 1.ª classe

ARRIBADA

10'17 m.
1'01 t.
6'35 t.
5'31 t.
9'45 n.

Reus 1 de Juliol de 1899.

- (1) Trashedort á Sant Vicens.
- (2) Idem á Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem á Sant Vicens y Roda.

LA GRESHAM

COMPANÍA INGLESA DE

Seguros sobre la vida

Y DE RENTAS VITALICIAS

FUNDADA A L' ANY 1848

Polissas indisputables.—Beneficis Capitalisats.
Primas molt moderadas.

LA GRESHAM te constituhit lo dipósit exigit per les Lleys fiscals vigents com garantia para sos assegurats á Espanya.—Oficinas para Catalunya, Plassa de Catalunya, 39, acera de la Ronda de la Universitat, Barcelona.—A Reus dirigirse á D. LLUÍS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALATINE

Compania inglesa de

Seguros contra incendis, esplosions y accidents.

Capital: 34.000.000 de pesetas

Oficina para Catalunya, Plassa de Catalunya, 39, acera de la Ronda de la Universitat.—Barcelona.

Comissionat á Reus, D. LLUÍS DE PEDRO, Plassa de Prim.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE

Francisco Gras y Elias

3 pesetas exemplar.—Se ven en aquesta Imprempta.